

zené, přiměřeně jeho budoucímu poslání sama vychovávatí chce a m ů - ž e, nemá otec práva, jí je odejmouti. Praví se tam dále, že otec jest přes to povinen, platiti výživné, a konečně že kdyby bylo se obávati, že by výchovou matčinou blaho dítě mohlo utrpěti újmu, jest otec p o v i - n e n, matce dítě odejmouti a buď u sebe nebo na jiném bezpečném a slušném místě je zaopatřiti. Nějakých práv ono zákonné ustanovení nemanželskému otci tedy nepropůjčuje. Co se má státi, když nemanželská matka dítě sice řádně vychovávatí c h c e, ale nemůže, proto že jí v tom brání její zaměstnání, avšak o dítěto přes to řádně jest postaráno bezpečným a slušným opatřením u osoby třetí, jak tomu právě v tomto případě, kde dítěto od svého narození jest u rodičů matčiných a jest tam dobře opatrováno, občanský zákoník ani v §u 169 ani na jiném místě zvlášť nestanoví a dlužno proto dle §u 7 obč. zák. přihlížeti k případům obdobným, v zákoně přesně rozhodnutým. A takový obdobný případ řeší § 142 obč. zák., nově upravený §em 6, první dílčí novely k občanskému zákoníku, jenž stanoví, že v případě, že rozvedení nebo rozloučení manželé se nemohou dohodnouti o opatrování a výchově dítěta, r o z h o d n e s o u d, dbaje zvláštních okolností případu, zejména však blaha dítěte. Neporušily tedy nižší soudy zákon a zejména tak neučinil ani soud rekursní, když, třebaže bez přímého poukazu na toto zákonné ustanovení, vzhledem k tomu, že dítě jest u rodičů matčiných slušně a bezpečně opatřeno a že blaho jeho změny tohoto stavu nevyžaduje, nevyhověly žádosti nemanželského otce, by dítě, nyní již 9 let staré, bylo matce odňato a jemu odevzdáno, to tím méně, uváží-li se, že nemanželský otec, jemuž zákon nepropůjčuje otcovskou moc (§ 166 obč. zák.), nemůže míti více práv k dítěti, než otec manželský.

Čís. 2440.

Bylo-li utvořeno více podstat ku rozvrhu výtěžku z dražby movitostí dle dne nabytí práva zástavního, dlužno v pozdější podstatě rozpočítati úhradu dle poměru pohledávek, po srážce úhrady z dřívějších podstat.

V řízení, jež zavedeno bylo o souběžných nárocích věřitelů o rozvrhu výtěžku dražby movitostí, nelze přisouditi zvítězivšímu věřiteli útraty proti dlužníku.

(Rozh. ze dne 28. března 1923, R I 299/23.)

Proti manželům Václavu a Marii Š-ovým byly vedeny exekuce a zabaveny jim různé movité věci a to v tomto pořadí: Správcem úpadkové podstaty firmy M. G. drem Arnoštem W-em pro 497 Kč 46 h (vzrostlých úroky a útratami na 1016 Kč 46 h), (zástavní právo na věcech pod pol. 1 až 24, 30 až 33 a 35), firmou A. B. pro 347 Kč 25 h (vzrostlých na 532 Kč 25 h), (právo zástavní na věcech pod pol. 25 až 29, 34), dále zmíněnou úpadkovou podstatou (pro touž pohledávku, jako na předmětech zprvu uvedených), okresní hospodářskou záložnou v N. pro 1063 Kč 56 h, vzrostlých na 1714 Kč 64 h a zmíněnou firmou A. B. pro shora uvedenou pohledávku (zástavní právo na předmětech pod pol. 36 až

88). Za předměty tyto bylo při exekučním prodeji po srážce výloh 206 Kč utrženo 2039 Kč 50 h, jež byly předmětem rozvrhu a jež sloužily k ukojení zmíněných vymáhajících věřitelů. Exekuční soud rozdělil výtěžek na tři podstaty. Z první výtěžek za věci, zabavené pod pol. 1 až 24, 30 až 33, 35 přikázal úhrnem 396 Kč 62 h úpadkové podstatě firmy M. G., — z druhé (pol. 25 až 29, 34) úhrnem 255 Kč 22 h firmě A. B. a z třetí (pol. 36—88) úhrnem 1387 Kč 65 h poměrně úpadkové podstatě firmy M. G. 329 Kč 38 h okresní hospodářské záložně v N. 910 Kč 10 h a firmě A. B. 147 Kč 17 h, při čemž ohledně firmy M. G. vzal za základ její celkovou pohledávku po odečtení 396 Kč 62 h, jichž se jí dostalo na touž pohledávku z první podstaty. R e k u r s n í s o u d k u stížnosti firmy M. G. změnil rozvrh třetí podstaty v ten rozum, že přikl stěžovatelce 468 Kč (vzav v počet celou její pohledávku beze srážky shora uvedené), okresní hospodářské záložně v N. 790 Kč a firmě A. B. 129 Kč 65 h. D u v o d y: Stěžovatelka získala si na zabavených předmětech položky 36 až 88 zájemního protokolu ze dne 26. prosince 1922 právo zástavní pro celou vykonatelnou pohledávku úhrnem 1016 Kč 46 h a zástavní právo to pro její pohledávku dosud trvá. Proto může vymáhající věřitelka celou pohledávku k rozvrhu výtěžku za prodané svršky přihlásiti, zejména když na základě přihlášky té jí přikázané částky nejsou vyšší než vymáhaná pohledávka. Vysvítá to také z té okolnosti, že kdyby při rozdělování strženého výtěžku za svršky na prvním místě začalo se s třetí podstatou, zcela jistě by se přihlíželo k celé vykonatelné pohledávce.

N e j v y š š í s o u d obnovil k dovolacímu rekursu okresní hospodářské záložny v N. usnesení prvního soudu, zamítl však návrh dovolací stěžovatelky, by jí byly přisouzeny útraty dovolacího rekursu proti dlužníkum.

D u v o d y:

Prvy soudce právem utvořil tři podstaty dle pořadí vzhledem na den nabytí práva zástavního, a tím současně dáno obmezení ohledně úhrad ze zabavených předmětů. Mohl tudíž jedině v tomto pořadí u jednotlivých podstat věřitelům exekuční soudce dáti úhradu a to v první a druhé podstatě, kde bylo jen po jednom věřiteli, celý čistý výtěžek na tyto podstaty připadající, kdežto v třetí podstatě jen dle poměru pohledávek vymáhajících věřitelů, pokud již nedoznaly částečné úhrady. Rozpočítávání poměrné úhrady v třetí podstatě dle celých pohledávek, bez ohledu na částečnou úhradu dřívější, není přípustno, jelikož pohledávka úpadkové podstaty byla skutečně již snížena a započítávání úhrady dle celkové části bylo by na újmu ostatním věřitelům, požívajícím téhož pořadí, **avšak posud žádné úhrady nedostavším**. Jest sice správné, že i předměty této třetí podstaty byly pro celé pohledávky věřitelů zabaveny, avšak exekuční soudce nemohl pořadí věřitelu zákonem dle dne zabavení určené změnit, a počítí rozvrhem třetí podstaty, jelikož tímto nezákonným přesunem pořadí a podstat by stěžovatelka došla újmy ničím neodůvodněné. Na úhradu pro úpadkovou podstatu firmy M. G. z první podstaty dlužno pohlížeti tak, jako by byla se stala přímo dluž-

níky samými, a pak nemůže býti pochybností o tom, že této věřitelce nepřísluší v třetí podstatě poměrné zaplacení dle celé její pohledávky (včetně veškerého příslušenství). Správně a právem vzal exekuční soudce k této okolnosti zřetel a proto musilo opodstatněnému dovolacímu rekursu býti vyhověno a, jak uvedeno, rozhodnuto. Výrok o nákladech dovolacího rekursu spočívá na §u 78 ex. ř. a §§ 40 a 50 c. ř. s. a podotýká se, že návrhu stěžovatele, aby náklady dovolacího rekursu byly mu přisouzeny proti dlužníku, nelze vyhověti, jelikož prodejem zabavených movitostí byl dlužník nuceně zbaven předmětů exekuce sloužících k ukojení pohledávek vymáhajících věřitelů, takže další řízení nečelí více proti němu, naopak on z něho úplně ustupuje. Dlužník v tomto řízení nemá práva námitek proti vymáhajícím věřitelům a nemůže se proto o něm říci, že způsobil vymáhajícím věřitelům náklady v rozvrhovém řízení vzešlé a nelze tudíž ustanovení §u 74 ex. ř. použiti. Musí tedy vymáhající věřitel náklady dovolacím rekuresem mu vzešlé sám nésti.

Čís. 2441.

Bylo-li v době vázaného hospodářství obilím umluveno pachtovné dle maximálních cen obilí v době splatnosti, jsou rozhodny po uvolnění obchodu s obilím (nařízení ze dne 30. června 1921, čís. 224 sb. z. a n.) ceny bursovní.

(Rozh. ze dne 28. března 1923, Rv I 648 22.)

Žalobkyně propachtovala v roce 1919 žalovanému pozemek za určité pachtovné. Nálezem smírčího soudu ze dne 26. října 1920 bylo uznáno za přiměřené pachtovné z pozemku, žalovanou stranou zpachtovaného, 150 kg pšenice nebo žita z 1 korce polí v ceně maximální. Žalovaný zaplatil také pololetní pacht, splatný dne 1. dubna 1921 dle maximální ceny v době té platící. Vzhledem k nařízení ze dne 30. června 1921, čís. 224 sb. z. a n. domáhala se žalobkyně rozdílu mezi cenou bursovní a maximální. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Maje za to, že maximální ceny nařízením ze dne 30. června 1921 čís. 224 sb. z. a n. zrušeny nebyly, a pouze platnost jejich obmezena byla na případy výkupu obilí státem vzhledem k úplně jasnému znění tohoto nařízení, zejména §§ 1 a 2 třetí odstavce uvedl dále v důvodech: Jedná se o otázku, zdali částečným zrušením maximálních cen, —totiž pro soukromý obchod— zrušena byla platnost smíru (nálezu smírčího soudu), pokud se týče náhrady za obilí jménem pachtovného zaplacené. Na otázku tu jest odpověděti záporně, neboť není závidy, by maximální ceny, i když v soukromém obchodě více neplatí, nemohly tvořiti předmět soukromoprávních smluv, a to nyní právě tak, jako v čase ujednání smíru mezi stranami. Jak soud zjistil, strany ve smíru ze dne 30. září 1920 ujednaly, že pachtovné, smírčím soudem ustanovené, bude směrodatným i pro všechna další zbývající léta. Smírčí soud pak ustanovil jako náhradu za množství obilí, určeného za pachtovné, maximální cenu. Maximální cena dosud bezvýhradně zrušena nebyla, a bylo proto